

ARVOKKAAN VANHUUDEN TURVAAMINEN

JYVÄSKYLÄ 10.10.22

Sirkka-Liisa Kivelä
Professori (emerita)
Turun yliopisto

TAUSTANI

- ▶ Yleislääketieteen ja geriatrian erikoislääkäri
- ▶ Posion terveystieteiden keskuslääkäri 1971 – 1980
- ▶ Opettaja ja tutkija, TaY 1980 – 1989
- ▶ Yleislääketieteen professori, OY 1989 – 2000 ja TY 2000 – 2011
- ▶ Aviopuolison omaishoitaja 2010 – 2020
- ▶ Tutkimusaiheet: iäkkäiden palvelut ja hoito, depressiot, kaltoinkohtelu, kaatumistapaturmat, lääkitysturvallisuus

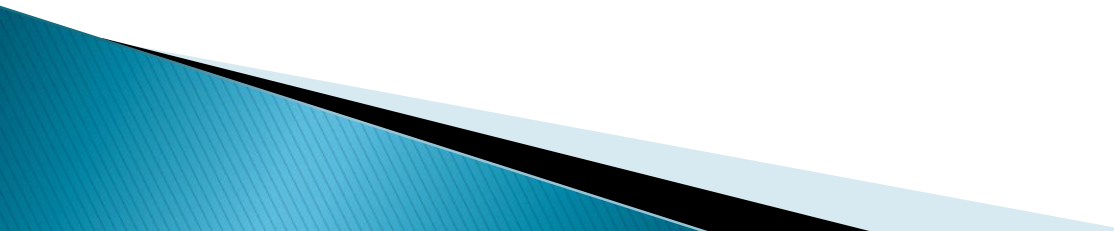
PUHEENVUORON SISÄLTÖ

- ▶ Arvokas vanheneminen ja vanhuus – mitä ne ovat?
- ▶ Miten jokainen voi itse edistää omaa vanhenemistaan arvokkaasti?
- ▶ Yhteiskunnan ja palveluiden merkitys onnellisen vanhenemisen ja vanhuuden turvaajana
- ▶ Mitkä seikat estävät onnellisen vanhenemisen ja vanhuuden toteutumista?
- ▶ Vanhuspalveluiden ja vanhustenhoidon kehitys 2010– luvun alusta lähtien
- ▶ Mitä pitäisi tehdä?

ARVOKKAAN VANHENEMISEN JA VANHUUDEN EDELLYTYKSIÄ

- ▶ Arvo ihmisenä ja yksilönä
- ▶ Hyväksymisen ja rakkauden kokeminen
- ▶ Yksilöllisyys
- ▶ Oman terveyden ja toimintakyvyn edistäminen
- ▶ Oman luovuuden toteuttaminen, tekeminen
- ▶ Perhe- ja ystävyyssuhteet, aito osallisuus
- ▶ Toiveet, haaveet
- ▶ Tiedot fyysisestä ja psykososiaalisesta vanhenemisestä -vanhenemisen ymmärtäminen

ARVOKKAAN VANHENEMISEN JA VANHUUDEN EDELLYTYKSIÄ

- ▶ Riittävä taloudellinen toimeentulo
 - ▶ Fyysisen, kognitiivisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn säilyminen mahdollisimman hyvänä
 - ▶ Sopiva asunto, turvalaitteet, apuvälineet
 - ▶ Turvallisen ja arvostavan tuen, hoidon ja pitkäaikaishoivan saaminen kunnon heikentyessä
-

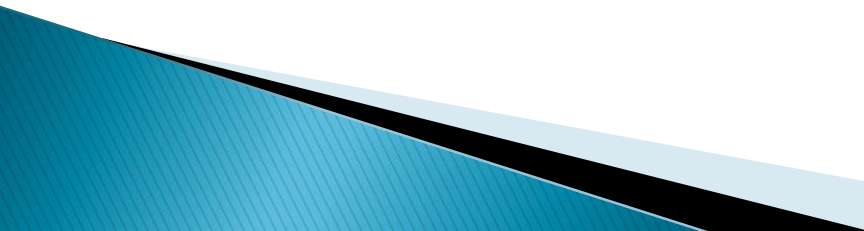
MITEN ITSE VOIN EDISTÄÄ ARVOKASTA VANHENEMISTANI?

- ▶ Terveystavat – liikunta, ravinto, lepo ja uni, alkoholi, tupakka
- ▶ Oman elämän jäsentäminen ja hyväksyminen – muisteleminen keskustellen, musiikin kautta ym.
- ▶ Perhe- ja ystävyysuhteiden ylläpitäminen
- ▶ Mielenkiintoiset harrastukset, toiminta, luova tekeminen, uuden opiskelu, digiopiskelu
- ▶ Arkipäivän tekeminen ja juhlien vietto
- ▶ Seurustelu kaikenikäisten kanssa

MITEN ITSE VOIN EDISTÄÄ ARVOKASTA VANHENEMISTANI?

- ▶ Elämässä kiinni pysyminen kunnon mukaan
 - ▶ Ystävien auttaminen, järjestötoiminta
 - ▶ Ajankohtaisista hetkistä nauttiminen
 - ▶ Yhteydentunne luontoon, aikaisempiin sukupolviin ja tuleviinkin
 - ▶ Asunnonmuutostyöt tai mahdollisimman sopivan asunnon hankkiminen ajoissa
 - ▶ Perehtyminen uuteen turvatekniikkaan ja apuvälineisiin, sosiaaliturvaan, oikeusturvaan, vanhusten palveluihin
-

MITEN ITSE VOIN EDISTÄÄ ARVOKASTA VANHENEMISTANI?

- ▶ Edunvalvontavaltuutuksen, hoitotahdon, hoivatahdon eli elämänlaatutestamentin ja testamentin laatiminen ajoissa.
 - ▶ Asumistuen ym. sosiaaliturvan järjestäminen
 - ▶ Turvatekniikan, apuvälineiden ja toisen henkilön avun järjestäminen riittävän ajoissa
 - ▶ Omaan vanhenemiseen sekä sairauksien hoitoon ja hoivaan liittyvien toiveiden kirjaaminen ja niistä puhuminen
-

TULEVAN KUOLEMAN KÄSITTELY

- ▶ Omat pohdinnat
- ▶ Lukeminen, kuolinilmoitukset
- ▶ Keskustelut
- ▶ Läheisten kuolemat
- ▶ Hautajaisissa käynnit
- ▶ Sururyhmät
- ▶ Seurakuntien tilaisuudet, uskon merkitys

VUOSIEN PROSESSI

PERHEEN, YSTÄVIEN JA JÄRJESTÖJEN MERKITYS

- ▶ Mittava
- ▶ N. 50 000 sopimuksen tehnyttä omaishoitajaa
- ▶ N. 10 000 hoitaa melko/erittäin huonokuntoista omaistaan ilman sopimusta
- ▶ N. 300 000 auttaa säännöllisesti kunnoltaan heikentyneitä omaistaan/ystäväänsä
- ▶ Yli miljoona suomalaista auttaa jollakin tavoin kunnoltaan heikentyneitä henkilöä
- ▶ Monipuolinen järjestöjen toiminta

YHTEISKUNNAN JA PALVELUIDEN MERKITYS

- ▶ Asenteet: iäkkäiden tasa-arvoinen arvostaminen
- ▶ Esteettömät ja väkivallattomat ympäristöt
- ▶ Integraatio asuntopolitiikassa
- ▶ Esteettömät ja kunnoltaan heikentyneille sopivat asunnot
- ▶ Taloudellisen aseman turvaaminen
- ▶ Kaikenikäisille sopivat tiedotuspalvelut – ei vain sähköistä informaatiota, puheen nopeus
- ▶ Iäkkäiden neuvontapalvelut
- ▶ Turvatekniikan ja apuvälineiden lainaus
- ▶ Laadukkaat ja turvalliset sosiaali- ja terveyspalvelut

PERUSTUSLAKI

- ▶ Jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen (7§)
- ▶ Henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ei saa puuttua eikä vapautta riistää mielivaltaisesti eikä ilman laissa säädettyä perustetta (7§)
- ▶ Julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut ja edistettävä väestön terveyttä (19§)

VANHUSPALVELULAKI

- ▶ Pitkääaikaista hoitoa ja huolenpitoa turvaavat sosiaali- ja terveyspalvelut on toteutettava niin, että iäkäs henkilö voi kokea elämänsä turvalliseksi, merkitykselliseksi ja arvokkaaksi ja että hän voi ylläpitää sosiaalista vuorovaikutusta sekä osallistua mielekkääseen, hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä edistävään ja ylläpitävään toimintaan. Iäkkäille avio- ja avopuolisoille on järjestettävä mahdollisuus asua yhdessä.

EU:n PERUSOIKEUSKIRJAN 25 ARTIKLA

Ikääntyneiden henkilöiden oikeudet
Unioni tunnustaa
ikäntyneiden henkilöiden oikeuden
ihmisarvoiseen ja itsenäiseen elämään
sekä oikeuden osallistua
yhteiskunnalliseen elämään ja kulttuurielämään,
ja kunnioittaa näitä oikeuksia.

EUROOPAN SOSIAALINEN PERUSKIRJA

- ▶ Säädetään mm. ikääntyneen henkilön oikeudesta sosiaaliseen suojeluun
- ▶ Lain tasoisena Suomessa voimassa
- ▶ Kunnille velvoite huolehtia iäkkäiden sosiaalisesta suojelusta
- ▶ Iäkkäiden itsemääräämisoikeudesta ja vaikuttamismahdollisuuksista ja tarpeita vastaavien asuntojen ja riittävien asumisen tukipalveluiden saatavuudesta huolehdittava

(Anja Karvonen-Kälkälä, 2012)

MITKÄ TEKIJÄT ESTÄVÄT ARVOKASTA VANHENEMISTA?

- ▶ iäkkäiden syrjintä
yleistä maassamme, jopa rakenteellista,
buumerikeskustelut
 - ▶ Kansalaisten taloudellinen eriarvoisuus
tulee esille myös iäkkäiden omaisuuden ja
eläkkeiden määrissä
 - ▶ Huonolaatuiset iäkkäiden sosiaali- ja
terveyspalvelut
-

KRÖGER TEPPO ym. HOIVATYÖ POHJOISMAISESSA VERTAILUSSA

- ▶ Seurantatutkimus v.2005 ja 2015
- ▶ Kotihoito: asiakasmäärät lisääntyneet jokaisessa vuorossa, hoidettavien kunto heikentynyt, työpaine Pohjoismaiden korkein, hk:n sairauslomat lisääntyneet, muutenkin hk:n vajausta, asiakkaiden hoivan laatu heikko, 41 % harkitsee nykyisen työn lopettamista
- ▶ Johtamisen ongelmat

KRÖGER TEPPO ym. HOIVATYÖ POHJOISMAISESSA VERTAILUSSA

- ▶ Laitoshoito ml. ymp.vrk asumispalveluyksiköt
 - ▶ Muiden Pohjoismaiden yksiköiden hk-mitoitus 26–65 % korkeampi kuin Suomessa
 - ▶ Työ koetaan raskaana ja hoivan laatu huonona: **kaksi viidestä ei halua vanhana sitä hoivaa mitä oma yksikkö antaa**
 - ▶ 38 % harkitsee työnsä lopettamista
 - ▶ Johtamisen ongelmat
- ▶ YLEISKUVA SUOMALAISEN VANHUSTEN HOIVAN TILASTA ON ERITTÄIN HUOLESTUTTAVA

SUPERIN KYSELYT 2018 JA 2015

- ▶ Kotihoidon työntekijät
- ▶ Asiakkaiden määrä lisääntynyt, asiakkaat yhä huonokuntoisempia, muistisairaita ja päihdeongelmaisia paljon, työntekijöitä ei lisätty vastaavassa määrin
- ▶ 90 % – työmäärä lisääntynyt v:sta 2015
- ▶ Sairauslomat lisääntyneet, sijaisia ei palkata ja nykyisin ei saada
- ▶ Monet työntekijät kertovat, että koti ei ole kaikkien nyt hoidossa olevien oikea hoitopaikka

SUPERIN KYSELYT

- ▶ Hoidon jatkuvuus huono
 - ▶ Palveluiden aikarajat liian tiukat, jopa päällekkäisiä asiakkaita
 - ▶ Hoidon laatu huono – ehditään tehdä vain perushoidon välttämättömät tehtävät
 - ▶ 4 % ei ole ollut koskaan huolissaan palvelun laadusta
 - ▶ Työntekijöiden eettinen kuorma korkea
 - ▶ Kolme neljästä ajoittain tai jatkuvasti miettinyt alan vaihtoa
 - ▶ Hoitajat arvostavat vanhuksia, he ovat työssä parasta
-

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOKSEN TUTKIMUKSET 2010–

- ▶ Pitkäkestoisen laitoshoidon määrä suhteessa 75v. täyttäneisiin vähentynyt, ympärivuorokautisen palveluasumisen määrä lisääntynyt jkv, mutta ei korvaten laitoshoidon määrän vähenemistä ja iäkkäiden määrän kasvua
- ▶ Kotihoidon määrä lisääntynyt, hoidettavat aikaisempaa huonokuntoisempia
- ▶ Laitoshoidosta vapautunut henkilökuntaa, mutta sitä ei siirretty kotihoitoon. Joillakin paikkakunnilla kotihoidon henkilökunnan määrä vähentynyt, joskin hieman lisääntynyt viime vuonna

VANHUSTEN KALTOINKOHTELU

- ▶ Heidi Sipiläinen ja Valvira – ympärivirk palvelutalot
- ▶ Vanhusten toiveita ja pyyntöjä ei oteta huomioon
- ▶ Lapsenomaista kohtelua, arvostelua, vähättelyä, puhumista epäkunnioittavasti
- ▶ Kovakouraista käsittelyä, liikkumisen perusteetonta estämistä, huoneisiin lukitsemista
- ▶ 4 % – lyömistä, tönimistä, potkimista edeltäneen vuoden aikana

VANHUSTEN KALTOINKOHTELU

- ▶ Seksuaalisuuden pilkkaamista
- ▶ Rahan varastamista kertoo 4 %
- ▶ Suun ja hampaiden hoidon puutetta sekä hygienian puutteellista hoitamista ja kipujen puutteellista hoitamista paljon

Muistisairaat kaikista alttiimpia, myös kankeat, hitaasti liikkuvat alttiita

Hoitajien henkilökohtaiset ongelmat kuuluvat syihin, osaamisen puute (muistisairaat)

Vähäinen työntekijöiden määrä kuuluu syihin

HOIDON ULOTTUVUUDET

- ▶ Sointu Riekkinen – Tuovinen – sosiaalista, kulttuurista ja pedagogista ulottuvuutta ei juurikaan ole. Työ painottuu fyysiseen perushoittoon, jota sitäkään ei ehditä tehdä kaikilta osin hyvin

KUNTIEN STRATEGIAT

- ▶ Päivi Aholan väitöskirja
- ▶ Paljon kirjoitetaan vielä hyvässä tai kohtalaisessa kunnossa olevien kunnan säilymisen edistämistä
- ▶ Vanhusten pitkäaikaisen hoidon kehittäminen lähes kokonaan unohdettu
- ▶ Omaisten merkitystä korostetaan
- ▶ Ilman omaisia olevat unhohdettu
- ▶ Hoidon pirstoutuminen, markkinamalli
- ▶ Hyvinvointiyhteiskunnan ideologia kaukana

AIKAISEMPIA SELVITYKSIÄ

- ▶ EK:n oik.asiamies Riitta–Leena Paunion selvitys ympärivrk hoivasta v. 2009 toi esille samoja ongelmia, joita 2010–luvun tutkimukset. Paunio esitti vanhusten ihmisoikeuksien ja itsemääräämisoikeuden turvaamista lain kautta
- ▶ Valtion talouden tarkastusviraston tarkastuskertomus v. 2010 toi esille kotihoidossa samoja ongelmia, joita 2010–luvun tutkimukset. Mm. kotihoidon käyntimäärät tarkasteluun – milloin järkevää ja kannattavaa; samoin alueelliset erot, maksuperusteiden erot, huonokuntoisten eristäminen muusta yhteiskunnasta – kaikkia ehdotuksia ei toteutettu

PSYYKENLÄÄKKEIDEN KÄYTTÖ

- ▶ Jopa kemialliseen rajoittamiseen saakka
- ▶ S-L Kivelä ym., 2009 – 33 %
pitkäaikaisosaston iäkkäistä sai ainakin 3
psykykenlääkettä säännöllisesti,
bentsodiatsepiinien yhteiskäyttö yleistä,
hoitajat saivat päättää antamisesta
- ▶ Marja Kuronen – 38 % ympärivrk hoidon ja
16 % koithoidon muistisairaista sai
psykoosilääkettä -luvut kans.väl. Korkeita
- ▶ A-L Juola – 12,6 % ymp.vrk hoidossa
psykykenlääkkeitä

RAVITSEMUS

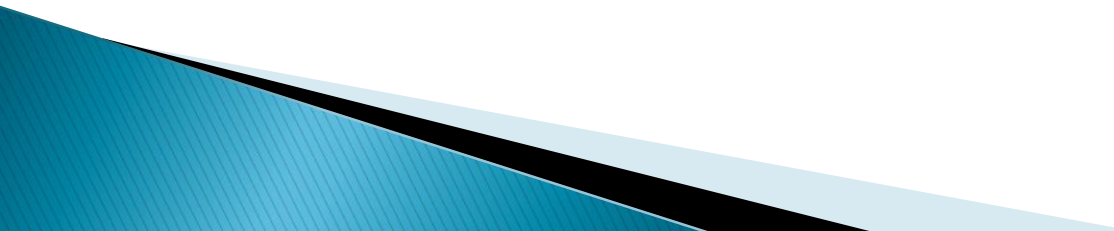
- ▶ Satu Jyväkorpi - 17 % palvelutaloissa ja 3 - 9 % kotona asuvista virheravittuja, riskissä paljon suurempi osuus

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA

- ▶ Mihin suuntaan pitkäaikaishoito muuttunut? Yhä huonommaksi
- ▶ Vastaako hoito lainsäädännön määräyksiä ja laatusuositusta?
Ei vastaa

MAASSAMME ON HIILJAA HYVÄKSYTTY UUSI NORMI
VANHUSTEN PITKÄAIKAISHOITON
saa hoitaa huonosti, fyysistä perushoitoakaan ei
tarvitse tehdä kunnollisesti
yksinasuvien ja omaisettomien eristäminen
YHTEISKUNNALLINEN (RAKENTEELLINEN)
KALTOINKOHTELU

HOIDON JA HOIVAN HEIKKOUS

- ▶ Kotihoidon asiakkaat vuosi vuodelta kunnoltaan huonompia, jopa yksinasuvia liikuntakyvyttömiä henkilöitä
 - ▶ Kotihoidon toiminta täysin puutteellista
 - ▶ Ympäri vuorokautista hoivaa ei riittävästi
 - ▶ Ympäri vuorokautisen hoivan piirissä olevat todella huonokuntoisia
 - ▶ Henkilökunnan kiire
 - ▶ Henkilökuntavaje
-

MITEN TÄHÄN ON TULTU?

- ▶ läkkäiden syrjintä
- ▶ Säästöt, taloudelliset seikat
- ▶ Väestökehityksen unohtaminen
- ▶ Yksinasuvien suuren määrän unohtaminen
- ▶ Liika usko ikääntyvien oman kunnon ylläpitämisen merkitykseen
- ▶ Liika usko tekniikan ja robottien kehitykseen
- ▶ Superin, tutkijoiden ja viestinnän mitätöinti
- ▶ Liian kapea tarkastelu monin tavoin, esim. henkilökunnan koulutusmäärien tarvetta ei riittävästi huomioon
- ▶ Markkinamallin korostaminen

MITEN TÄHÄN ON TULTU?

- rakennepaketti (Kataisen hallitus) oli virhe
- 2000-luvun alun tutkimukset ja arvioinnit jätettiin ottamatta huomioon, samoin kans.väl. kokemukset
- iäkkäiden ikärakenteen ja määrän muutoksia ja palvelurakenteen muutoksia 1990 -n. 2013 sekä ikärakenteen ja määrän tulevia muutoksia ei otettu huomioon riittävästi (erittäin nopea vanhusten määrän kasvu)
- iäkkäiden syrjintää poliitikoissa muissa kansalaisissa
- **KOTONA ASUMISEN yliampuva korostaminen** poliitikkojen ja STM:n taholta – kunnille mahdollisuudet jättää vanhusten hoiva kehittämättä
- uusia hoivan malleja kehitettiin liian hitaasti
- talouden ja säästöjen korostaminen, asenteiden koventuminen, välinpitämättömyys säädöksistä, laeista ja heikoista kansalaisista

MITEN TÄHÄN ON TULTU?

- ▶ Vanhuspoliittisissa strategioissa kirjoitettiin paljon iäkkäiden ja vanhojen toiminnallisuuden ja aktiivisuuden ylläpitämisestä ja kotona asumisen edistämisestä. Unohdettiin, että myös huonokuntoisia iäkkäitä on ja he tarvitsevat hoivaa.
- ▶ Markkinatalouden malli tuotiin vanhuspalveluihin: pirstoutuneet palvelut, yhtä palvelua ostetaan yhdestä paikasta ja toista toisesta
- ▶ Omaisten huolenpito-osuuden korostaminen
Päivi Ahosola, 2018

MITEN TÄHÄN ON TULTU?

- ▶ Vanhuspalveluiden markkinamalli – markkinamallin palveluihin ei kuulu hoiva eli huolenpito, välittäminen, ”ammatillinen rakkaus”
- ▶ Valinnanvapauden korostaminen
- ▶ Lopputuloksena se, että 1. ne, joilla omainen tai muu läheinen valitsemassa ja järjestämässä hoivan kokonaisuuden ja osaltaan hoivaamassa sekä 2. ne, joilla varallisuutta pärjäävät paremmin kuin ilman omaisia ja läheisiä elävät, huonotuloiset ja köyhät

Ahosola, 2018

MITÄ TEHDÄ? – NOLLATOLERANSSI IKÄSYRJINTÄÄN

- ▶ Nykypäivän iäkkäät ja vanhat ovat työllään nostaneet Suomen sotien jälkeisistä raunioista, kasvattaneet lapsensa ja luoneet perustan seuraavien sukupolvien mahdollisuuksille
- ▶ Iäkkäillä valtava tietojen ja taitojen pääoma
- ▶ Elämänkokemus, historian tuntemus
- ▶ Suomalaisen kulttuurin tuntemus
- ▶ Vanhenemisen asiantuntemus

MITÄ TEHDÄ? – ”SELF AGEISM”

- ▶ iäkkäiden syrjintä haastaa kaikenikäisiä ja kaikenkuntoisia iäkkäitä vaikuttamaan, osallistumaan, suunnittelemaan, päätöksentekoon, toimimaan
- ▶ OLLAAN ROHKEASTI ELÄMÄSSÄ MUKANA
- ▶ OLLAAN OMIA YKSILÖITÄ
- ▶ OLLAAN ERILAISIA – UUDEN VANHENEMISEN MALLEJA

Mennään mukaan!!!

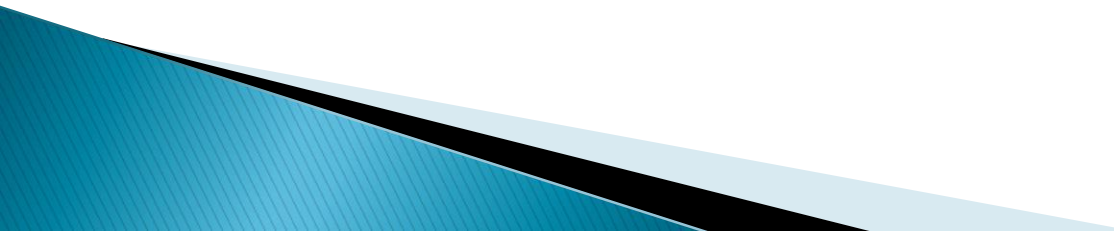
MITÄ PITÄISI TEHDÄ?

- ▶ Ikääntyvien, iäkkäiden ja vanhojen ihmisten yhteiset vaatimukset, **yhteinen esiintyminen**
- ▶ Omaiset mukaan.
- ▶ Vaatimukset tärkeysjärjestykseen
- ▶ Asiantuntijoilta apua
- ▶ Ei ikäryhmien vastakkainasettelua
- ▶ EETU aloittanut

MITÄ PITÄISI TEHDÄ?

- ▶ Valitukset
- ▶ Kantelut
- ▶ Rikkomukset oikeuteen. Vanhuspalvelulain eräs tarkoitus oli tämä.

MITÄ PITÄISI TEHDÄ?

- ▶ Kyseessä ei pelkästään nykytilan heikkous
 - ▶ Palvelut suhteutettava iäkkäiden tarpeisiin
 - ▶ Yli 85- ja etenkin yli 90-vuotiaiden määrä lisääntynyt todella paljon 2000-luvulla
 - ▶ Suurten ikäluokkien vanheneminen on tosiasia. Tulee esille kunnon heikkenemisinä 2020-luvun puolivälin jälkeen
-

MITÄ PITÄISI TEHDÄ?

- ▶ Eduskuntavaalit ja uusi hallitusohjelma vuonna 2023 – vahva vaikuttaminen niihin. Aloitettava syksyllä 2022
 - Yksilöinä otetaan yhteyttä ehdokkaisiin
 - Ryhminä tehdään vaatimuslistoja
 - Mennään yksilöinä ja ryhminä puhumaan nykyisten kansanedustajien kanssa
- ▶ Lopetetaan itsemme vähätteleminen eli ”self ageism”
- ▶ Työnnyttään mukaan, seurataan ja vaaditaan jatkuvasti

MITÄ PITÄISI TEHDÄ?

- ▶ Vanhusten, vanhustenhoidon ja työntekijöiden arvon nostaminen
- ▶ Positiiviset kampanjat koko maassa
- ▶ Lisää rahaa, prof. Teppo Krögerin arviot 1,5 – 2 miljardia
- ▶ Työntekijöiden määrän lisääminen
- ▶ Koulutettavien määrän lisääminen
- ▶ Ulkomaisten työntekijöiden määrän lisääminen, koulutus, kielitaito
- ▶ Johtaminen kuntoon

MITÄ PITÄISI TEHDÄ?

- ▶ Vanhustenhoito ja muut sosiaali- ja terveyspalvelut **eivät** sovellu toimimaan **markkinatalousmallin mukaisesti**
- ▶ Hoidetaan heikkokuntoisia, haavoittuneita ja haavoittuvia ihmisiä
- ▶ Hoidon saaminen ja sen jatkuvuus ja inhimillisuus on turvattava

MITÄ PITÄISI TEHDÄ?

- ▶ **Palvelutarpeen arviointi- ja muutosperusteiden yksinkertaistaminen**
- ▶ Vähemmän aikaa vievät arvioinnit, erityisesti seurantaan: paino, kävelykyky, painehaavat, puheen ymmärtäminen
- ▶ Vähemmän kriittiset perusteet palveluasumiselle tai ympärivrk. hoivalle

MITÄ TEHDÄ? VAAALIT TULOSSA!

- ▶ Vanhusneuvostoilla tärkeä asema.
"Johtoryhmä" ottamaan vastuun toimista
- ▶ Lobbaus tulevaan hallitusohjelmaan
- ▶ Otetaan yhdessä kantaa tiedotusvälineissä, myös tutkijoita, järjestöjä, mm. Super ym. mukaan
- ▶ Käydään yhdessä päättäjien puheilla, myös muita tahoja mukaan
- ▶ Puutteet esille selkeästi
- ▶ Ehdotukset selkeinä esille, priorisointi
- ▶ Myönteiset asenteet tulevaisuuteen

MITÄ TEHDÄ?

- ▶ Laaja yhteistyö työntekijöiden kanssa
- ▶ Työntekijöiden arvon korostaminen
- ▶ Vanhusten arvon korostaminen
- ▶ Usko tulevaan – parannuksia saadaan aikaan

- ▶ Valtakunnallisia ja alueellisia seminaareja vanhustenhoidosta, sen arvosta ym. Tehdään yhdessä muiden kanssa. Tekniikan, ravitsemuksen, hoitotarvikkeiden firmoja mukaan (Nutricia 21.11.22)

MITÄ TEHDÄ – HOITO- JA HOIVAPALVELUIDEN PARANNUS

- ▶ Rahoituksen parantaminen (1,5 – 2,0 miljardia)
- ▶ Koulutetun henkilökunnan määrän lisääminen
- ▶ Henkilökunnan täydennyskoulutus
- ▶ Johtamisen parantaminen – lähijohtajia lisää, täydennyskoulutus
- ▶ Kotihoidon laadun voimakas parantaminen
- ▶ Ympäri vuorokautisen hoivan lisääminen
- ▶ Ns. välimuotoisten palveluiden lisääminen
- ▶ Omaishoidon parantaminen
- ▶ Yhteistyö julkisen sektorin, järjestöjen, seurakuntien, omaisten ja läheisten kanssa

EHDOTUKSIANI MITÄ TEHDÄ?

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

- määrää lisättävä
- erittäin huonokuntoiset, etenkin yksiasuvat kotihoidosta ymp.vrk. hoivaan
- henkilökunnan määrää lisättävä ja monipuolistettava – lähihoitajien ja hoivaavustajien lisäksi fysioterapeutit ohjaamaan, lääkärit käymään palvelutaloissa ja vastaamaan lääkehoidosta, lääkitysturvallisuuden parantaminen
- johtaminen kuntoon

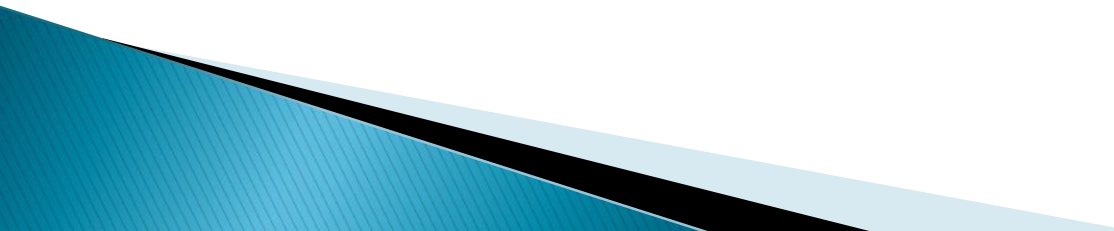
EHDOTUKSIANI MITÄ TEHDÄ?

Kotihoidon laadun parantaminen

- lisää henkilökuntaa
- johtaminen kuntoon
- erittäin huonokuntoiset ajoissa ymp.vrk. palveluasumiseen
- toimintakyvyn ja ravinnonsaannin ylläpitäminen sekä lääkitysturvallisuuden parantaminen mukaan toimintaan
 - sosiaalista toimintaa mukaan - järjestöt, srk ym.

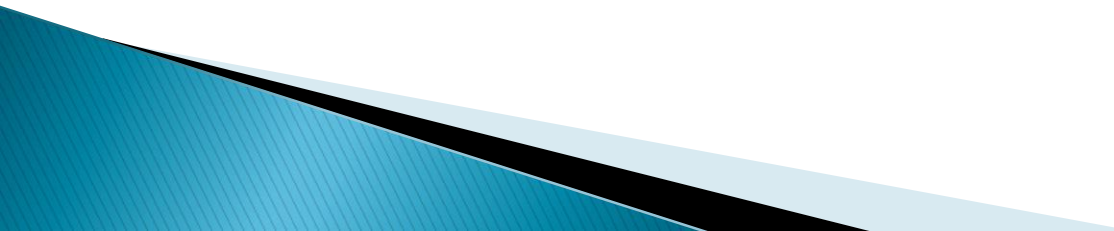
EHDOTUKSIANI MITÄ TEHDÄ?

Välimuotoiset palvelut

- perhehoito
 - pienet hoivayksiköt, ymp.vrk tai ei
 - muistisairaiden hoivayksiköt
 - palveluasunnot
 - yhteisöasuminen
 - ym.
-

EHDOTUKSIANI MITÄ TEHDÄ?

Omaishoito

- kansalliset kriteerit ja maksuperusteet
 - lainmukaisen vapaa lisääminen ja turvaaminen myös kotiin tulevien avustajien avulla
 - ohjaus, neuvonta
 - lainmukaiset terveystarkastukset
-

EHDOTUKSIANI MITÄ TEHDÄ?

- ▶ Kotihoidon vanhusten eristämisen vähentäminen – sosiaalisen toiminnan kytkeminen esim. yhteistyön kautta
- ▶ Seuranta yksinkertaisten laatukriteereiden avulla: painon aleneminen, liikuntakyvyn heikkeneminen, makuuhaavat

MITÄ PITÄISI TEHDÄ?

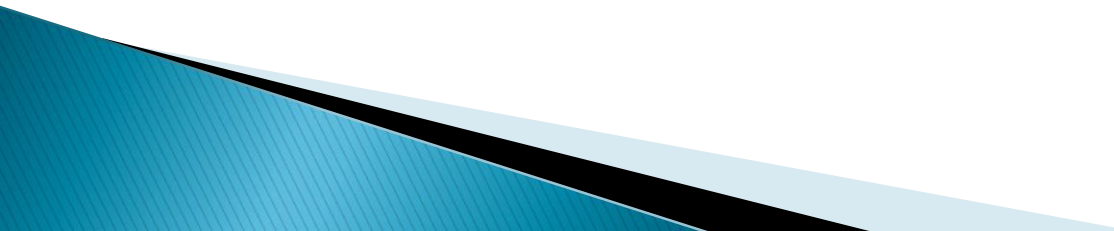
- ▶ Onko tulevaisuus tämä?

Kunnollista hoitoa saavat vain varakkaat vanhat ihmiset ja ne, joilla auttavia omaisia ja ystäviä? Muut jäävät ala-arvoisen hoivan varaan.

Perustuslaki ja vanhuspalvelulaki ovat vain pilviin laadittuja lauseita, joista ei tarvitse välittää?

TÄMÄ MEIDÄN ON ESTETTÄVÄ JOUKKOVOIMIN

EHDOTUKSIANI MITÄ PITÄISI TEHDÄ?

- ▶ Valvonnan tehostaminen
 - ▶ Pitkäaikaisen hoidon tarkempi määrittely vanhuspalvelulakiin, lisäksi sanktioiden määrittely
 - ▶ Esteettömyys, sosiaalitalonmiehet, kortteliklubit, yhteistyö, asuntojen saneeraus, teknologia
 - ▶ Tasa-arvon lisääminen
-

KIITOKSET JA KAUNISTA SYKSYÄ!

